

Снежанка и седемте джуджета

от Братя Грим

Преработка и стихове: Елена Димитрова

Живели някога цар и царица. Дълги години те чакали да им се роди дете, но то все не идвало. Царицата често споделяла на мъжа си, царя:

- Няма ли и ние да се сдобием с наша рожба?

А той я успокоявал:

- Сигурен съм, че този ден ще дойде съвсем скоро, скъпа! Не се тревожи!

Било зима. Снежинките падали като пух от небето. Царицата седяла до прозорец от черно абаносово дърво и шиела. И както си шиела и поглеждала към летящите снежинки, си убола пръста с иглата и на снега паднали три капки кръв. Червеното изглеждало много красиво на белия сняг и царицата си казала: "Ех, да имах дете с лице бяло като сняг, бузи алени като кръв и с коса черна като абаносово дърво."

Не минало много време и тя се сдобила с дъщеричка, която била с лице бяло като сняг, бузи алени като кръв и с коса черна като абаносово дърво. Затуй я нарекли Снежанка - бяла като сняг. Ала щом родила детето, царицата умряла.

Като минала една година, царят си взел друга жена. И то не каква да е, а най-красивата жена от цялото царство. Царските глашатаи бързо разнесли вестта:

- *Новата царица -
първа хубавица!*

Царицата била хубава, но горда и надменна и не можела да понася някой друг да я превъзхожда по красота. Тя имала едно вълшебно огледало и всеки път като застанела пред него да се огледа, го питала:

- *Огледалце, огледалце, от стената,
коя най-хубава е на земята?*

Огледалото отговаряло:

*- Най-хубавата на земята
вие сте, царице славна!
Даже слънцето признава,
че нямате равна!*

- Я, пак повтори!...Я, пак! - царицата искала да чува тези думи по няколко пъти на ден.

Накрая тя се успокоявала, защото знаела, че огледалото казва само истината:

- Чудесно! Ти си моето прекрасно огледало! Знам, че никога не лъжеш, нали?.... Затова съм спокойна...

Огледалото се усмихвало и повтаряло онова, което неговата господарка искала да чуе. Тя заповядвала и на своите придворни и дори на мъжа си, царя, да повтарят думите на огледалото:

- Хайде, повторете всички!
 - *По хубостта си няма равна
нашата царица славна!*

Така рецитирали царят и придворните в двореца по цял ден.

- А сега отивам на процедури за разкрасяване и подмладяване!- царицата прекарвала дълги часове в непрестанни грижи за своята красота.

Снежанка растяла и ставала от хубава, по-хубава и когато изпълнила седмата си година била красива като ясен ден. Тя станала по-красива дори от... царицата!

Веднъж, мащехата на Снежанка попитала огледалото си:

*- Огледалце, огледалце от стената,
коя най-хубава е на земята?*

А то отговорило:

*- Най-хубавата на земята
сте, царице, вие,
но Снежанка във двореца
сто пъти ви бие!*

Ядосала се царицата и позеленяла от завист. От този час насетне, видела ли Снежанка, сърцето ѝ се обръщало - така силно намразила

завареничето. Завистта и злобата избуяли като бурени в сърцето ѝ и не ѝ давали мира. Тя повикала един от царските ловци при себе си. Ловецът се явил веднага:

- Викали сте ме, Царице.
- Заведи я навътре в гората, не искам повече очите ми да я видят- креснала му Царицата.
- Кого да заведа в гората? – очудил се ловецът.
- Убий я и ми донеси белия и черния ѝ дроб за доказателство – продължила царицата.
- Ама, кого да убия, не разбрах?
- Снежанка! – издала своята присъда царицата.
- Както заповядате, Ваше Величество! – съгласил се ловецът.

Ловецът завел момичето в гората.

– Снежанке, трябва да ти кажа нещо. Царицата ми нареди да те убия...сега, тук... – извадил ножа си ловецът и понечил да прободне невинното сърчице на Снежанка.

Тя заплакала и го замолила:

- О, драги ловецо, не посягай на живота ми, аз ще избягам в дивата гора и никога няма да се върна у дома.

И тъй като момичето било много хубаво, ловецът го съжалил и рекъл:

- Бягай тогава, клето дете! Пази се от дивите животни, въпреки че лошите хора са по-страшни от тях! Сбогом, Снежанке! – казал ловецът и сякаш камък паднал от сърцето му.

- Благодаря ти, ловецо! Сбогом! – и Снежанка хукнала през гората.

Точно в това време покрай ловеца изприпкало едно глиганче. Той го убил, извадил белия и черния му дроб и ги занесъл на царицата.

Злата жена дала на готвача да ги свари в подсолена вода и ги изяла, като си мислила, че са на Снежанка.

Бедното дете останало сам самичко в голямата гора. Огледало се и се изплашило. Не знаело какво да стори и от страх хукнало да бяга. Тичало през остри камънаци и бодливи тръни; покрай него минавали диви животни, но не му правели нищо лошо. Бягало, бягало, докато можело да се държи на крака. Започнало вече да се стъмва. Снежанка зърнала малка къщичка и влязла вътре, за да си почине.

В къщичката всичко било малко, но красиво и чисто. Имало две стаи – в едната имало масичка, застлана с бяла покривка, на нея били сложени седем малки чинийки; до чинийките –лъжички, ножчета, вилички и седем малки чашки. А в спалнята били наредени седем

легълца, застлани със снежно бели чаршафчета.

Снежанка била много гладна и жадна, хапнала от всяка чинийка по малко зеленчуци и хляб и пийнала от всяка чашка по глътчица вино, защото не искала да изяде всичката храна на един. След това ѝ се доспало и отишла да си легне, защото била много изморена.

Ала все не намирала легълце по мярка: едното било много дълго; друго било много късо - докато най-накрая не стигнала до седмото, което било като поръчано за нея. Легнала в него и веднага заспала.

Като се стъмнило съвсем, стопаните на къщичката се завърнали.

Това били седем джуджета, които копаели руда в планината. Те запалили седемте си свещички и като станало светло в къщичката, разбрали, че някой е идвал.

Първото рекло:

- Кой е ял от чинийката ми?

Второто попитало:

- Кой е седял на столчето ми?

Третото се учудило:

- Кой си е отчупил от хлебчето ми?

Четвъртото възкликнало:

- Кой е пил от чашката ми?

Петото извикало:

- Кой е пипал виличката ми?

Шестото се изненадало:

- Кой е взел лъжичката ми?

А седмото, като погледнало в своето легло, видяло спящата

Снежанка и казало:

- Кой е заспал в леглото ми?

Извикало другите и те дотичали със свещичките си и, като я осветили, ахнали учудени.

- О, Боже, мили Боже! - възхищавали ѝ се джуджетата - Колко красиво дете!

Така ѝ се зарадвали, че решили да не я будят.

На сутринта Снежанка се събудила и като видяла седемте джуджета, се изплашила. Но те били много мили с нея и почнали да я разпитват:

- Как се казваш?

- Снежанка - отвърнало момичето.

- Как попадна в къщичката ни?

Тогава тя им разказала:

- О! Тъжна история! Моята мащеха, царицата, заповяда на един

ловец да ме убие, но той ми подари живота. Аз тичах из гората цял ден, докато накрая стигнах до дома ви.

Джуджетата се трогнали от разказа на Снежанка. Първото ѝ обяснило:

- Всеки ден ние ходим в планината да копаям руда и злато.

Второто рекло:

- Искаш ли да се грижиш за домакинството ни и да готвиш?

Третото добавило:

- И да переш?

Четвъртото попитало:

- И да шиеш?

Петото допълнило:

- И да плетеш?

Шестото казало:

- И да оправяш легълцата ни?

А седмото заключило:

- Ако поддържаш чистота и ред в дома ни, можеш да останеш да живееш при нас колкото си искаш и нищо няма да ти липсва!

- Добре - отвърнала Снежанка, - на драго сърце.

И Снежанка останала да живее при седемте джуджета и да се грижи за дома им. Сутрин тя изпращала джуджетата на работа, а вечер ги чакала и когато се прибирали, яденето винаги било приготвено. Но през деня Снежанка оставала сама. Затова добрите джуджета я предупредили:

- Пази се от мащехата си, тя скоро ще узнае, че си тук. Не пускай никого в къщичката!

Царицата повярвала, че Снежанка е мъртва, и си мислила, че отново е първа по красота. Един ден пак се изправила пред огледалото и рекла:

*- Огледалце, огледалце от стената,
коя най-хубава е на земята?*

Но огледалото отговорило:

*Най-хубавата на земята сте, царице, вие,
но Снежанка във гората,
при добричките джуджета,
сто пъти ви бие!*

Изплашила се тя, защото знаела, че огледалото казва само истината; разбрала, че ловецът я е измамил и Снежанка е още жива.

Замислила се как да я погуби, защото завистта не ѝ давала мира - искала тя да е най-красивата в света. Най-сетне измислила какво да стори: намазала си лицето, преоблякла се като старица, която разнася разни дреболии и украшения за продан, и така добила неузнаваем вид.

Напълно преобразена, злата царица прехвърлила седем планини и стигнала до къщичката на седемте джуджета, почукала на вратата и се провикнала:

- Хубава стока продавам!

Снежанка се показала на прага и извикала:

- Добър ден, какво носите за продан, уважаема госпожо?

- Хубава стока, красива стока - отвърнала тя, - панделки и всякакви цветове коланчета и шнурчета за пристягане.

И извадила едно коланче, изплетено от пъстри копринени нишки.

- Мога да пусна вътре честната женица - решила Снежанка, - Влезте, госпожо... Ще взема ето това красиво коланче.

- Дете - рекла старицата, - колко си хубаво! Дай да ти стегна елека, както трябва.

Снежанка била добродушна, не очаквала да ѝ сторят нищо лошо, и позволила на продавачката да ѝ помогне. Старицата започнала чевръсто да кръстосва коланчето и я стегнала толкова здраво, че Снежанка не можела дъх да си поеме и се строполила на земята.

- Е, сега може да се каже, че "беше" най-хубавата на земята - рекла мащехата и бързо се отдалечила.

Не след дълго се свечерило и седемте джуджета се прибрали у дома. Но как се изплашили, като зърнали Снежанка просната неподвижна на земята - сякаш била мъртва! Вдигнали я и като видели, че е пристегната много здраво, разрязали коланчето. Тогава Снежанка започнала лека-полека да си поема дъх и постепенно да се съвзема.

- Една възрастна жена продаваше красиви неща...Аз си купих от нея едно коланче. А после...не помня...

Като чули джуджетата какво се било случило, ѝ казали:

- Старата продавачка на украшения е била не друга, а лошата царица. Пази се и не пускай никого да влиза в къщичката, когато не сме при теб!

А злата жена, като се върнала у дома си, застанала пред огледалото и попитала:

- *Огледалце, огледалце от стената,
коя най-хубава е на земята?*

Огледалото отговорило:

*Най-хубавата на земята сте, царице, вие,
но Снежанка във гората,
при добричките джуджета,
сто пъти ви бие!*

Като чула това, царицата цялата изтръпнала от гняв, че Снежанка и този път е оживяла.

- Сега вече ще измисля нещо, което да те унищожи! - заканила се тя.

И тъй като царицата разбирала от черна магия, направила един отровен гребен и отново се преоблякла като старица.

Прехвърлила седемте планини, стигнала до къщичката на седемте джуджета, почукала на вратата и се провикнала:

- Хубава стока продавам! Чудна стока!

Снежанка погледнала през прозореца и рекла:

- Вървете си по пътя, не бива да пускам никого.

- Но сигурно ти е позволено да разглеждаш - рекла старицата, извадила отровния гребен и го показала на Снежанка.

- Много ли е скъп? - момичето толкова много харесало гребена, че сглупило и отворило вратата.

- Ще се споразумеем за цената, Ще ти го дам съвсем евтино... казала продавачката на Снежанка. После добавила - Дай да те среща хубавичко.

Горката Снежанка не подозирала нищо лошо и позволила на старицата да я срещне. Ала щом тя вкарала гребена в косите ѝ, отровата започнала да действа и момичето паднало в несвяст.

- Свърши се с теб, красавице! - просъскала злата жена и бързо си отишла.

За щастие скоро се стъмнило и джуджетата се прибрали у дома.

Като видели Снежанка просната като мъртва на земята, веднага се сетили, че това е работа на мащехата, огледали я и открили отровния гребен в косите на момичето. Щом като го извадили, Снежанка дошла на себе си и им разказала какво се било случило. Джуджетата отново я предупредили да бъде нащрек и на никого да не отваря вратата.

Като се прибрала в двореца, царицата се изправила пред огледалото и рекла:

*- Огледалце, огледалце, от стената,
коя най-хубава е на земята?*

Ала то ѝ отговорило както преди:

Най-хубавата на земята сте, царице, вие,

*но Снежанка във гората,
при добричките джуджета,
сто пъти ви бие!*

Като го чула, царицата се разтреперила от яд и злоба.

- Снежанка трябва да умре! - креснала тя. - Дори това да ми струва живота!

След това отишла в една стая, в която не стъпвал никой освен нея, и направила една силно отровна ябълка. Отвън ябълката била толкова хубава, половината – жълта, половината - червена, та на всеки, който я види, да му се прииска да я изяде. Но само една хапка от нея била достатъчна, за да умъртви човек.

Щом ябълката била готова, царицата нацапала лицето си с разни мазила, предрешила се като селянка и се отправила към къщичката на седемте джуджета отвъд седемте планини.

Щом пристигнала, почукала на вратата. Снежанка се показала и й рекла:

- Не бива да пускам никого вътре, седемте джуджета са ми забранили.

- Аз просто искам да се освободя от ябълките си. Ето, вземи една, подарявам ти я - отвърнала селянката.

- Не - отвърнала Снежанка, - нищо не бива да приемам.

- Боиш се, че е отровна ли? - попитала я старицата. - Виж, ще разрежа ябълката на две, ти ще изядеш червената половина, а аз - жълтата.

Ябълката била направена така изкусно, че само червената половина била отровна. Снежанка се загледала в хубавата ябълка и като видяла, че селянката яде от нея, не могла да устои повече, протегнала ръка и взела отровната половина. Ала още след първата хапка, девойката се свлякла мъртва на земята. Царицата я изгледала с омраза, изсмяла се високо и рекла:

- С лице бяло като сняг, бузи алени като кръв и с коса черна като абанос! Този път джуджетата не ще могат да те свестят!

А у дома царицата отново попитала огледалото:

*- Огледалце, огледалце, от стената,
коя най-хубава е на земята?*

И то най-сетне отговорило:

*- Най-хубавата на земята
вие сте, царице славна!
Дже слънцето признава,
че нямате равна!*

Най-накрая завистливото ѝ сърце се успокоило, доколкото едно завистливо сърце може да се успокои.

Като се прибрали вечерта у дома, джуджетата намерили Снежанка да лежи бездиханна на земята и разбрали, че е мъртва. Те я вдигнали, потърсили дали няма нещо отровно по нея, отпуснали шнурчетата на дрехата ѝ, сресали косите ѝ, но нищо не помогнало: горкото момиче било мъртво.

Положили Снежанка на носилка, насядали около нея и я оплаквали три дни подред. Мислили да я погребат, но като гледали, че била свежа и с алени бузи, поръчали да ѝ направят ковчег от стъкло, за да се вижда тя в него от всички страни. Качили ковчег в планината. Едно от джуджетата стояло непрекъснато при Снежанка, за да я пази. Птиците също се събрали да я оплачат: първо дошъл един бухал, после една гарга, а накрая и едно гълъбче.

Дълго лежала така Снежанка в ковчег си, но хубостта ѝ не увяхвала, а тя изглеждала само като унесена в сън – с лице бяло като сняг, бузи алени като кръв и с коса черна като абанос.

Случило се така, че един принц се заблудил в гората и се отбил в къщичката на джуджетата, за да пренощува. Забелязал ковчег със Снежанка в него. Джуджетата му обяснили:

- Това е царската дъщеря – Снежанка. Нейната мащеха, царицата, я отрови, защото горкото мочиче било по-красиво от самата нея...

Принцът казал на джуджетата:

- Колко е хубава!...И сякаш е само заспала! Моля ви, дайте ми ковчег със Снежанка и ще получите за него, каквото пожелаете.

Но джуджетата му рекли:

- Не го даваме за всичкото злато на света.

- Тогава ми го подарете. Не ще мога да живея без Снежанка – рекъл им принцът натъжен, после се навел и целунал момичето.

И станало чудо! От целувката на принца Снежанка оживяла – отворила очи, надигнала се и станала!

Щастието на джуджетата било безгранично:

- Тя оживя! Снежанка е жива!

- Боже мой, къде съм? – възкликнала девойката.

А царският син, изпълнен с радост, ѝ разказал какво се било случило и рекъл:

- Снежанке, ела с мен в двореца на баща ми. Искаш ли да станеш моя жена?

- Да, принце! - приела Снежанка веднага и го последвала.

Като пристигнали в двореца, царят наредил да вдигнат голяма и богата сватба.

На тържеството била поканена и злата мащеха на Снежанка. Още

щом пристигнала там, мащехата познала Снежанка и се вцепенила от страх и ужас. Злото ѝ сърце не издържало и царицата умряла от завист.

Принцът и Снежанка били щастливи дълги години след това. Но те никога не забравили добрината на седемте джуджета, които и до ден днешен живеят някъде в гората.